

Історії успіху #МістаТаЗміни

Акселератор креативних стартапів: як в Івано-Франківську підтримують розвиток жіночого підприємництва

У 2019 році в Івано-Франківську відбулось офіційне відкриття майстерні-студії Акселератора креативних жіночих стартапів, який засновано в межах проекту «Creative Woman Network: посилення спроможності жінок у креативних індустріях Івано-Франківська». Проект реалізовувала впродовж року Туристична Асоціація Івано-Франківщини спільно з ГО «Агентство з розвитку приватної ініціативи». Утілення ініціативи відбулося за підтримки Фонду сприяння розвитку малих і середніх підприємств проекту міжнародної технічної допомоги «Партнерство для розвитку міст» (Проект ПРОМІС).

Акселератор є центром підтримки жіночого підприємництва, де за допомогою спеціалізованих навчальних курсів і програм менторства жінки розвивають свою спроможність успішно вести бізнес. До участі в першій програмі акселерації організатори дібрали 10 жіночих стартапів. Координаторка проекту Лада Маланій розповіла, що до добору учасниць було залучено спеціальну раду, до складу якої ввійшли успішні франківчани, що працюють у креативній галузі, представники влади та інші особи, зацікавлені у становленні й розвитку жіночого підприємництва в місті.

“ «На старті це був справжній експеримент: дізнатись, чи франківчанки взагалі зацікавлені в участі в такій програмі. Після того, як ми отримали близько 25 заявок, стало очевидним, що запит є. Основними критеріями добору стали мотивація підприємниць та їхня готовність офіційно вести підприємницьку діяльність. Під час утілення програми ми переконались, що дійсно кожна з відібраних учасниць прагнула грамотно розширити та вдосконалити свою справу», — поділилася **Лада Маланій**.

Упродовж кількох місяців для учасниць програми було проведено різноманітні навчальні тренінги на такі теми: дизайн продукту, основи бухгалтерії, підприємництва та бізнес-планування, цифровий маркетинг, SMM, подолання особистісних бар'єрів перед зростанням бізнесу. Організатори зазначили, що після завершення були вражені, наскільки сильно учасниці змінилися: чітко усвідомили потреби своїх бізнесів, поглянули на свої стартапи від новим кутом зору, визначили виразні вектори руху.

Одна з учасниць проекту — Лариса Конник, власниця Станіславської миловарні, — уже третій рік продає натуральні засоби для догляду за тілом, виготовлені на основі рослинних олій, трав і різних видів борошна. Упродовж 2019 року продажі в миловарні зросли орієнтовно на 60 %, зокрема, завдяки ребрендингу та імплементації знань, отриманих власницею на програмі Акселератора. Підприємниця підкреслила, що добір тренерів і менторів був дуже ретельним, тож була можливість перейняти справді цінний практичний досвід. Лариса поділилася враженнями про дводенний тренінг «Дизайн продукту», який провів співзасновник компанії NochuRayu Віталій Кирилів.

“ «Віталій не говорив якимись загальними фразами — він детально вивчив діяльність кожної учасниці, прицільно проаналізував наші бізнес-профілі в соцмережах. Можу сказати, що він виступив для нас у ролі психолога. Стосовно моєї миловарні Віталій допоміг розібратися із суттю мого брэнда та дав неймовірно влучні поради щодо дизайну. Наприклад, порадив використовувати лише чисті кольори, сповідувати лаконічність і мінімалізм. Він зумів оформити в слова те, що я й сама давно відчувала. Новий дизайн розробила для мене інша учасниця програми — Тетяна Черкашина. Теперішнє дизайн-рішення мені дуже близьке, повністю співзвучне як зі мною, так і з концепцією бізнесу», — переконана **Лариса Конник**.

Інша учасниця проекту, Ірина Дарвай, є співзасновницею наукового містечка «Нова Енергія», яке вже три роки успішно функціонує на території Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу. «Нова Енергія» — це освітній простір, де інтелектуально та креативно розвивають дітей віком від 4 років, популяризуючи науку в ігровій формі.

У містечку працює інтерактивний науковий музей, відбуваються наукові шоу, проводяться навчальні курси та STEM-табори. За час свого існування містечко прийняло понад 50 тисяч осіб. Ірина зазначила, що основна частина відвідувачів з'явилася саме впродовж 2019 року.

“ «В Акселератор я прийшла зі стартапом школи Academia Nova, яка функціонує при науковому містечку. Ідею її створення підказали наші відвідувачі, які активно цікавились, чи є в нас навчальні курси для дітей. Так у нас з'явилися чотири освітні напрями: IT, природничі науки, 3D-технології, архітектура й дизайн. Крім цього, проводимо тренінги з енергозбереження для дорослих, а в перспективі хочемо розширити цільову аудиторію, залучаючи пенсіонерів. На початку моєї участі у програмі наукове містечко вже досягло певного рівня, ми з командою хотіли розвивати його далі, але водночас відчували нестачу знань. Завдяки Акселератору вдалося здобути безцінну інформацію щодо побудови команди, упорядкування фінансів, бізнес-планування. Віталій Кирилів, розповідаючи про дизайн продукту, уміло задав нам вектор руху, якого справно дотримуємось. Зізнаюсь, що його тренінг був для мене як «сніг на голову», бо чомусь зовсім не очікувала критики. Але він зумів дати важливе усвідомлення того, що треба шукати баланс між соціальною складовою проекту та його ринковою цінністю», — розповіла **Ірина Дарвай**.

Частиною навчального процесу була програма менторства, яка допомогла учасницям налагодити партнерства з жінками, які вже є лідерками у відповідних сферах. Кожна отримала наставницю, переважно власницю подібного бізнесу, з якою могла: проговорити всі невирішені питання своєї справи, поділитися планами, перейняти досвід, за бажанням пройти стажування. Лада Маланій каже, що програма менторства перевершила всі очікування як організаторів, так і учасниць.

“ «Моєю менторкою була Альона Калібаба, яка також проводила нам один із тренінгів. Навчала, як представляти себе перед інвестором, грамотно розставляти акценти у презентації, як тримати себе під час переговорів. Від спілкування з нею я отримала безліч інсайтів, які ми з командою активно впроваджуємо. З Альоною домовилися про зустріч у Києві, і впевнена, що наша співпраця лише починається», — додала **Ірина Дарвай**.

29 листопада 2019 року на території центру Promprylad.Renovation відбувся фінальний захід проекту — Accelerator Startup Demo Day, де учасниці презентували свої стартапи. За допомогою спеціального обладнання майстерні-студії Акселератора, придбаного завдяки Проекту ПРОМІС, кожна підприємниця змогла підготувати брендований презентаційний набір: горнятка, сумки, футболки, коробки, магніти тощо. Ірина Дарвай поділилася своїм успіхом, адже саме її презентація сподобалася потенційному інвестору.

“ «Я насправду взяла з проекту максимум! На Startup Demo Day моїм стартапом зацікавився інвестор, висловивши готовність інвестувати кошти. Зараз ми з колегами ведемо ґрунтовну підготовку до переговорів, щоб показати повноцінний бізнес-план і продовжити діалог», — поділилася **Ірина**.

Підсумовуючи ключові здобутки учасниць проекту, Лада Маланій підкреслила, що дівчата відчутно посилили свої презентаційні навички, буквально за півроку стали більш компетентними та впевненими в собі, навчилися кооперуватись і діяти разом. За час акселераційної програми вісім учасниць спільно розробляли нові лінії товарів, використовуючи досвід одна одної, підсилюючи власні бренди. Наприклад, Ірина Дарвай залучила до співпраці ілюстраторку Мілену Вітровську: вона намалювала фізика Ніколу Теслу, якому присвячене одне із шоу в науковому містечку, і з її рисунком випустили блокноти. Також більшість жінок стали клієнтками одна одної. Ірина Дарвай вважає, що одним із найбільш істотних здобутків для неї стало вивчення фінансової грамотності у веденні бізнесу.

“ «Ми з командою врешті підсумували все, що було зроблено за три роки. Почали більш скрупульозно рахувати собівартість наших послуг, розглянули слабкі сторони. По-друге, почали змінювати підходи до роботи в межах команди, яка зараз налічує близько 30 осіб. Я зрозуміла, що люди — наш цінний капітал, вони хочуть розвиватись і їм треба в цьому сприяти. По-третє, ми почали звертати більше уваги на рекламну продукцію та покращуємо якість комунікації в соцмережах», — вважає **Ірина Дарвай**.

Підтримуючи такі ініціативи, Проект ПРОМІС активно сприяє участі жінок у місцевому економічному розвитку, підсилює їхні позиції в суспільстві, відкриває нові можливості для реалізації підприємницьких ідей. Участь в Акселераторі дала змогу франківчанкам побудувати міцне жіноче партнерство, спільноту взаємної підтримки та поваги. Кожен такий проект у поєднанні з іншими генерує масштабну синергію та в перспективі кількох років породжує колосальні зміни. За сприяння Проекту ПРОМІС схожі ініціативи, які трансформують роль жінок у різних сферах і покращують економіку держави загалом, утілюють і в інших регіонах України.

Історії успіху #МістаТаЗміни розповідають про успішні приклади та інновації з впровадження ефективного демократичного управління та прискорення місцевого економічного розвитку у Запорізькій, Вінницькій, Полтавській та Івано-Франківській областях, що відбулись за підтримки проекту міжнародної технічної допомоги «Партнерство для розвитку міст» (Проекту ПРОМІС), який впроваджує Федерація канадських муніципалітетів за фінансової підтримки Міністерства міжнародних справ Канади.

